

Kvällen då alla tittade

Berättelse

Det är en måndag kväll i oktober 2012. Klockan är åtta. På SVT börjar en ny tv-serie. Den heter *Torka aldrig tårar utan handskar*. Jonas Gardell har skrivit den.

Serien handlar om unga män i Stockholm på 1980-talet. Då fanns en ny och farlig sjukdom. Den heter hiv. Många blev sjuka. Många dog. Många i samhället var ofta rädda.

Jonas vill att alla ska minnas dessa män. Därför skriver han böckerna. Sedan blir böckerna en tv-serie.

Den här kvällen sitter över en miljon människor framför tv:n. De ser serien tillsammans. Många gråter. Många pratar om den dagen efter.

Jonas är glad och rörd. Hans berättelse når hela Sverige. De glömda männen är inte glömda längre.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en kväll	tiden sent på dagen
en tv-serie	en berättelse i flera delar på tv
en sjukdom	när kroppen är sjuk
rädd	när man är orolig och inte vågar
en miljon	tusen gånger tusen (1 000 000)
att gråta	när tårar kommer ur ögonen
rörd	full av starka och fina känslor
glömd	någon som ingen minns

Läsförståelsefrågor

1. Vad börjar på SVT denna kväll?
 1. en nyhet
 2. en ny tv-serie
 3. en match
2. Vem har skrivit berättelsen?
 1. Jonas Gardell
 2. en läkare
 3. en sångare
3. Vad handlar serien om?
 1. fotboll
 2. unga män och en sjukdom
 3. en resa
4. Hur många tittar denna kväll?
 1. tio personer
 2. hundra personer
 3. över en miljon personer
5. Hur tror du att Jonas känner sig denna kväll? Skriv kort.

Facit

1. **b)** en ny tv-serie.
2. **a)** Jonas Gardell.
3. **b)** unga män och en sjukdom.
4. **c)** över en miljon personer.
5. **Exempel:** Glad och rörd, eftersom hans berättelse når hela Sverige.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är skriven i presens. Öva gärna presens av vanliga verb (är, börjar, sitter, gråter). Tema: en kväll som många i Sverige minns. Var lyhörd – sjukdom och död kan beröra elever personligt.

Diskussionsfrågor

- Tittar du på tv? Vad tycker du om att titta på?
- Är det bra att berätta om svåra saker på tv?

- **Skriv (3 meningar):** Skriv om en kväll då du tittade på något viktigt.

Källor och faktagranskning

- Jonas Gardell – Wikipedia (svenska): https://sv.wikipedia.org/wiki/Jonas_Gardell
- Jonas Gardell – Wikipedia (engelska): https://en.wikipedia.org/wiki/Jonas_Gardell
- Norstedts förlag: Torka aldrig tårar utan handskar: <https://www.norstedts.se/bok/9789113147291/torka-aldrig-tarar-utan-handskar>
- Sveriges Radio Kulturnytt: Jonas Gardell, Torka aldrig tårar utan handskar: <https://www.sverigesradio.se/artikel/5626859>

Faktagranskad i juni 2026. Jonas Gardell föddes den 2 november 1963 i Täby och växte upp i Enebyberg norr om Stockholm i en kristen familj som var aktiv i baptistförsamlingen. Han debuterade som författare 1979, sexton år gammal, med diktsamlingen Den tigande talar; hans första roman, Passionsspelet, kom 1985. Han fick sitt genombrott som ståuppkomiker i slutet av 1980-talet. Romantrilogin Torka aldrig tårar utan handskar gavs ut 2012–2013 och handlar om hiv-epidemin bland unga homosexuella män i Stockholm på 1980-talet; den blev en prisbelönt tv-serie på SVT 2012. Gardell levde tillsammans med Mark Levengood från 1986, paret gifte sig 2011 och separerade 2023. Gardell har två barn, en son och en dotter. Han har utsetts till hedersdoktor vid bland annat Lunds universitet och Linköpings universitet. Gardell lever 2026. Osäkerhet: exakt formulering av tidiga scendebuter och vissa årtal för enskilda shower kan variera mellan källor; sådana detaljer har hållits allmänna i nivåtexterna. Bildens licens (CC BY-SA 3.0) är verifierad på Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.